

ΜΕΓΑΛΗ
ΟΡΘΟΔΟΞΗ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ
ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΤΟΜΟΣ 8
Ηλιάδης - Ιλαρίων

χριστιανισμό οι Ούγγροι και μάλιστα ο πρώτος επίσκοπος τους Ιερόθεος χειροτονήθηκε από τον Θεοφύλακτο. Μετά τον θάνατό του το πολυτελές ιπποστάσιο του μετατράπηκε σε γυροκομείο. Π.ΣΤΡ.

Βιβλιογραφία:

Γεδεών, Μ., *Πατριαρχικοί Πίνακες*, Αθήνα 1996.
Nicol, D.M., *Βιογραφικό Λεξικό της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*, μετ. Ε. Πιερρή, Αθήνα 1993.
Ostrogorsky, G., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, τ. 2, Αθήνα: Βασιλόπουλος 1979. Φειδάς, Β., *Εκκλησιαστική Ιστορία*, τ. Β', Αθήνα 1994.

Θεοφύλακτος, Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος. Σπουδαία πνευματική φυσιογνωμία του 11^{ου} αι.

Ι. Βίος-δράση. Γεννήθηκε περί το 1050-1060 στην Εύβοια. Μετέβη για σπουδές, όπως εικάζεται, αρχικώς στην Αθήνα και κατόπιν στην Κωνσταντινούπολη, όπου και μαθήτευσε στον περίφημο καθηγητή της φιλοσοφίας Μιχαήλ Ψελλό, με τον οποίο συνδέθηκε με προσωπική φιλία. Σπούδασε φιλοσοφία, ρητορική, ιατρική και μουσική. Λόγω της εξαιρετικής παιδείας του, διορίστηκε Μαΐστωρ των ρητόρων της Μεγάλης Εκκλησίας. Στη συνέχεια χειροτονήθηκε και υπηρέτησε ως διάκονος στον ναό της του Θεού Σοφίας. Η μόρφωση και οι παιδαγωγικές του ικανότητες έτυχαν αυτοκρατορικής αναγνώρισης, όταν ο Μιχαήλ Δούκας (1071-1078) του εμπιστεύθηκε την εκπαίδευση του υιού του Κωνσταντίνου, καθώς και άλλων μελών της βασιλικής οικογένειας. Μετά την ενθρόνιση του Αλεξίου Κομνηνού εξελέγη αρχιεπίσκοπος Αχρίδος. Δεν υπάρχει αξιόπιστη πληροφορία για τον χρόνο του θανάτου του, ο οποίος τοποθετείται μετά το 1125.

Ο Θεοφύλακτος υπήρξε πολυγραφότατος και με πλούσια θεματική. Η ευγένεια της προσωπικότητάς του ανακλάται στο συγγραφικό του έργο. Η ρητορική δεινότητα, η κλασική παιδεία, η καλλιέργεια του λόγου είναι εμφανείς αρετές της γραφίδας του. Το ποιητικό έργο του βρίθκει γλωσσικών και λογοτεχνικών σχημάτων και προδίδει εμβριθή γνώση της ελληνικής και βυζαντινής μετρικής.

Τα ερμηνευτικά του έργα δεν παρουσιάζουν πρωτοτυπία, αν εξαιρέσουμε κάποιες αλληγορικές ερμηνείες στις παραβολές του Χριστού. Ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης μετέφρασε και συμπλήρωσε τα υπομνήματα των παύλειων επιστολών. Το συνολικό ερμηνευτικό του έργο μεταγλωττίστηκε

στην ομιλουμένη του 19^{ου} αι. από τον Αλέξανδρο Μωραϊτίδη και σε απλή δημοτική από τον Γ. Γκαμίλη (20^{ος} αι.).

Οι λόγοι και οι εορταστικές ομιλίες του αναδεικνύουν περισσότερο την πηγαία σκέψη του Θεοφύλακτου και παρουσιάζουν μεγαλύτερη πρωτοτυπία. Επίσης, στο μοναδικό αντιρρητικό του κείμενο, όπου ασκεί αυστηρή κριτική στο λατινικό δόγμα του filioque, δεν αρκείται στην υιοθέτηση των θέσεων του ιερού Φωτίου, αλλά προσθέτει και τη δική του επιχειρηματολογία. Ειδικότερα, σημειώνει ότι η λατινική ερμηνεία του Ιω 20:22, επί της οποίας βασίζεται η διδασκαλία των Δυτικών περί εκπορεύσεως του Αγίου Πνεύματος και εκ του Υιού, συγχέει τη βασική διάκριση μεταξύ αϊδίου εκπόρευσης και χρονικώς καθορισμένου πέμπεσθαι. Περαιτέρω, θεωρεί ότι ο πάπας, παρόλο που είναι ο πρώτος κατά τα προεβεία επίσκοπος της χριστιανοσύνης, δεν μπορεί αφ' εαυτού να διατυπώνει τις δογματικές αλήθειες. Αυτό είναι έργο της καθόλου Εκκλησίας, όταν αυτή εκφράζεται εν συνόδω. Γενικώς, η θεολογική σκέψη του Θεοφύλακτου ήσκησε επιρροή στη Δύση, κυρίως στην εποχή της Αναγεννήσεως. Ο Θεοφύλακτος προσπάθησε να ενσωματώσει στον *Βίο του αγίου Κλήμεντος* την ιστορία της χριστιανικής Βουλγαρίας, όπως αυτή καταγράφεται στην κυριλλομεθόδια παράδοση των αγιολογικών κειμένων. Τα κείμενα αυτά αποτέλεσαν το δομικό υλικό της ιδεολογικής βάσης, επί της οποίας επιχειρήσε να γεφυρώσει τις εκκλησιαστικές και πολιτικές διαφορές Κωνσταντινουπόλεως και Βουλγαρίας.

II. Συγγράμματα. 1. **Εξηγητικά έργα:** Πρόκειται για υπομνήματα σε όλα τα βιβλία της Καινής Διαθήκης, καθώς και στα βιβλία πέντε μικρών προφητών της Παλαιάς Διαθήκης. Συγκεκριμένα:

Ερμηνεία εις τὸ κατὰ Ματθαῖον Ἐυαγγέλιον (PG 123:139-488), *Ερμηνεία εις τὸ κατὰ Μάρκον Ἐυαγγέλιον* (PG 123:487-682), *Ερμηνεία εις τὸ κατὰ Λουκᾶν Ἐυαγγέλιον* (PG 123:683-1126), *Ερμηνεία εις τὸ κατὰ Ἰωάννην Ἐυαγγέλιον* (PG 123:1127-1348, PG 124:9-318).

Η εξάρτησή του από τα χρυσοστομικά υπομνήματα των Ευαγγελίων ομολογείται από τον ίδιο τον Θεοφύλακτο. Υπάρχουν ακόμα επιρροές και από άλλους Πατέρες, παρόλο που μνημονεύεται μόνον ο Γρηγόριος Θεολόγος.

Ἐξηγήσεις εις τὰς ἐπιστολάς τοῦ ἀγίου Παύλου (PG 124:335-1358, PG 125:9-404).

Και εδώ, κύρια πηγή παραμένει ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Επίσης, αξιοποιούνται ερμηνείες του Κλήμεντος Αλεξανδρέως, του Μεθόδιου, του Γρηγορίου Θεολόγου, του Μ. Βασιλείου, του Κυρίλλου Αλεξανδρείας και του ψευδο-Διονυσίου Αρεοπαγίτη. Παρατηρούνται ταυτολογικές εξαρτήσεις από τον Ευθύμιο Ζιγαβινό.

Ἐξηγήσεις ἀκριβῆς τῶν καθολικῶν ἐπιστολῶν (PG 125:1131-1288, PG 126:9-104), όπου παρατηρείται εξάρτηση και από τον Οικουμένιο. Στο έργο αυτό εκτός από υπομνήματα στις Καθολικές Επιστολές περιλαμβάνεται και υπόμνημα στις Πράξεις των Αποστόλων με τον τίτλο *Ἐκ τῶν ἐξηγητικῶν τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου καὶ τινῶν ἐκ τῶν πατέρων ἐξηγήσεις εις τὰς Πράξεις κατὰ συντομίαν συλλεγεῖσθαι παρὰ τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας* (PG 125:495-1132).

Ἐξηγήσεις τῶν ἀγίων προφητῶν, PG 126:563-1190.

2. Ρητορικά μνημεία: *Λόγος εις τὸν πορφυρογέννητον κῆρ Κωνσταντῖνον* (έκδ. P. Gautier, *Théophylacte d'Achrida. Discours, Traités, Poésies*. Introduction, texte, traduction et note [CFHB Series Thessalonicensis 16.1], Association de Recherches Byzantines, Thessalonique 1980, σ. 179-211).

Λόγος εις τὸν αὐτοκράτορα κύριν Ἀλέξιον τὸν Κομνηνόν (έκδ. P. Gautier, ό.π., σ. 215-243).

Πρὸς τοὺς αὐτοῦ μαθητὰς ἀτακτήσαντας (έκδ. P. Gautier, ό.π., σ. 131-165).

3. Επιστολογραφία: Οι τρεις πρώτες επιστολές του Θεοφύλακτου περιλαμβάνονται στον P. Gautier, ό.π., σ. 131-175. Το σύνολο των επιστολών του έχει εκδοθεί στο *Ἐπιστολαί, Théophylacte d'Achrida. Lettres*. Introduction, texte, traduction et notes par P. Gautier [CFHB Series Thessalonicensis 16.2], Association de Recherches Byzantines, Thessalonique 1986, σ. 133-597.

4. Εορταστικές Ομιλίες: Σώζεται μία ομιλία αφιερωμένη στην προσκύνηση του Τιμίου Σταυρού (*Λόγος εις τὴν προσκύνησιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐν τῇ μεσονοστήμῳ*, PG 126:105-130), μία αναφερόμενη στα εισόδια της Θεοτόκου (*Λόγος εις τὴν ἐορτὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοποιῆς ἡμῶν Θεοτόκου ὅτε προσπνέχθη τῷ ναῷ παρὰ τῶν γεννητόρων αὐτῆς*, PG

126:129-144), και μία τελευταία εις την κοίμηση του Ιωάννη του Ευαγγελιστή (*Ἦστατον μέρος τῆς ὀμιλίας εις τὸ ἸΑ' ἑωθινὸν εὐαγγέλιον*, PG 126:145-150).

5. Αγιολογικές πραγματείες: *Βίος καὶ πολιτεία, ὁμολογία τε καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Κλήμεντος Ἀρχιεπισκόπου Βουλγάρων* (PG 126:1193-1240). Κριτική έκδοση από τον A. Milev, *Theofilakt, Kliment Ohridski, Prevod, uvod I belezki*, Sofia 1955. Πβ. I. Αναστασίου, «Βίος Κωνσταντίνου-Κυρίλλου, Βίος Μεθοδίου (μετάφρασις), Βίος Κλήμεντος Αχρίδος», *ΕΕΘΣΠΘ* 12 (1968) 162-184.

Μαρτύριον τῶν Ἁγίων ἐνδόξων ἱερομαρτύρων ἸΕ' τῶν ἐν Τιβεριουπόλει τῇ βουλγαρικῶς ἐπονομαζομένη Στρουμιτζῆ μαρτυρησάντων ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ δυσσεβοῦς Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, συγγραφεὺν ὑπὸ Θεοφύλακτου τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου πάσης Βουλγαρίας, PG 126:151-222. Κριτική έκδοση από τον I. Iliev, *Fontes Graeci Historiae Bulgariae* 9 (1994) 42-79. Σε έκδοση, μετάφραση και σχόλια του έργου αυτού προχώρησε και ο Π. Βλαχάκος (Π. Βλαχάκος, «Εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια», Θεοφύλακτος Αχρίδος, *Οι δεκαπέντε μάρτυρες της Τιβεριούπολης*, Αθήνα: Ζήτρος 2008, σ. 213-422).

6. Αντιρρητικό έργο: *Προσλαλία πιν τῶν αὐτοῦ ὀμιλητῶν περὶ ὧν ἐγκαλοῦνται Λατῖνοι*, έκδ. P. Gautier, *Théophylacte d'Achrida. Discours, Traités, Poésies*, ό.π., σ. 247-285. Η διαλλακτική αυτή πραγματεία του χρησιμοέυσε ως υπόδειγμα στον Δημήτριο Χωματιανό και σε μεταγενέστερους ενωπικούς, κυρίως δε στον Ιωάννη Βέκκο.

7. Ποιητικό έργο: *Ποιήματα*, έκδ. P. Gautier, ό.π., σ. 347-377. Α.ΓΛΑ.

Βιβλιογραφία:

Ξανάλατος Δ., «Θεοφύλακτος ο Βουλγαρίας και η δράσις αυτού εν Ἀχρίδι», *Θεολογία* 16 (1938) 228-240. Μπαλάνος, Δημ., *Οι Βυζαντινοί εκκλησιαστικοί συγγραφείς από τον 800 μέχρι τον 1453*, Αθήνα 1951. *ΘΗΕ* 6 (1965) 417-419. *ΜΕΕ* 12 (1968) 548. Gautier, P., "L'Épiscopat de Théophylacte Héphaistos archevêque de Bulgarie", *REB* 21 (1963) 165-168. Zlatarski, B., *Istorija na balgarskata durjva prez srednite vekove*, τ. 2, Sofia 1940. Κατιčić, R., «Βιογραφικό περί Θεοφύλακτου αρχιεπισκόπου Αχρίδος», *ΕΕΒΣ* 30 (1960-1961) 364-385. Δράγας, Γεώργιος, «Θεοφύλακτος αρχιεπίσκοπος (Αχρίδος) Βουλγαρίας, Υπόμνημα της ελληνικής εκδόσεως», PG 123, Αθήνα 1990, σ. ζ' -κοτ'. *ΟΔΒ* 3 (1991) 2068. Mullet, M., *Theophylact of Ochrid, Reading the Letters of a Byzantine Archbishop*, Aldershot, Brookfield: Variorum 1997. Τριαντάρη-Μαρά, Σ., «Η πολιτική φιλοσοφία του Βυζαντινού από τον 11^ο αιώνα και εξής. Η συμβολή της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής σκέψης στη διαμόρφωση της πολιτικής χριστιανικής συνείδησης

του Θεοφύλακτου Αχρίδος», *Βυζαντιακά* 17 (1997) 393-418. Obolensky, D., *Έξι βυζαντινές προσωπογραφίες*, μτφρ. Π. Πούγιουρου, Α. Νικολάου-Κονναρη, Αθήνα: Ερμής 1998. Λιάλιου, Δ., «Η θεολογία του Θεοφύλακτου Αχρίδας, λόγος ορθοδοξίας και παραμυθίας», *Εκκλησία - Κόσμος - Άνθρωπος*, Θεσσαλονίκη: Πουρναράς 2000, σ. 75-104. Παϊδας, Κ., *Η θεματική των βυζαντινών «κατόπτρων ηγεμόνων» της πρώιμης και μέσης περιόδου (398-1085). Συμβολή στην πολιτική θεωρία των Βυζαντινών*, διδ. διατριβή, Αθήνα: Γρηγόρη 2005. RGG⁴ 8 (2005) 340-348. Ιωαννίδης, Νικόλαος, *Θεολογία και Γραμματεία από τον Θ' αιώνα και εξής*, Αθήνα: Κυριακίδης 2007.

Θεοφύλακτος, Επ. Τριμυθούντος.

Κύπριος στην καταγωγή. Ήκμασε κατά τον 12^ο αι. Μνημονεύεται στον Βίο του αγίου Λεοντίου, Πατριάρχου Ιεροσολύμων, που συνέγραψε ο μαθητής του μοναχός Θεοδόσιος Κωνσταντινουπόλιτης (BHG³ 985). Εκεί αναφέρεται ότι κατά μία επίσκεψη του αγίου Λεοντίου στην Κύπρο (λίγο πριν από το έτος 1180), συλλειτουργησε με τον αρχιεπίσκοπο Κύπρου άγιο Βαρνάβα Γ' και τους επισκόπους της μεγαλονήσου, οπότε, κατά θεία αποκάλυψη, είδε τον αρχιεπίσκοπο Βαρνάβα και τον εν λόγω Τριμυθούντος Θεοφύλακτο να λάμπουν, δοξασμένοι από τη θεία Χάρη, περισσότερο από τον ήλιο! π.Φ.Ι.

Βιβλιογραφία:

«Βίος του Οσίου πατρός ημών Λεοντίου, Πατριάρχου Ιεροσολύμων, συγγραφείς παρά Θεοδοσίου μοναχού Κωνσταντινουπόλιτου», στο Μακαρίου Χρυσοκεφάλου, *Λόγοι Πανηγυρικοί*, Θεσσαλονίκη: Ρηγόπουλος² 1989. Tsougarakis, D., *The Life of Leontios, Patriarch of Jerusalem*, Leiden 1993 (με αγγλ. μτφ.).

Θεοφύλακτος. Μητροπολίτες.

1. Παπαθανασόπουλος, μητρ. Αυστραλίας και Νέας Ζηλανδίας (Οικουμενικό Πατριαρχείο). Γεννήθηκε στον Πύργο της Ηλείας την 1^η Ιανουαρίου 1891. Έχοντας κλίση στον μοναχικό βίο, μετέβη στο Άγιο Όρος και μόνασε στη μονή Σταυρονικήτα, όπου χειροτονήθηκε διάκονος και στη συνέχεια πρεσβύτερος, λαμβάνοντας και το οφφίκιο του αρχιμανδρίτου. Αποφοίτησε από τη Θεολογική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και υπηρέτησε ως εφημέριος στη Ριζάρειο εκκλησιαστική σχολή. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο τον όρισε ως γενικό αρχιερατικό επίτροπο της ιεράς μητρόπολης Αυστραλίας, τον Μάρτιο του 1928. Στις 22 Απριλίου 1947, εξελέγη από την Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, μητροπολίτης Αυστραλίας και η χειροτονία του έγινε στην Κωνσταντινούπολη στις 24 Αυγούστου 1947. Επέστρεψε στην Αθήνα

και έπειτα αναχώρησε για το Άγιο Όρος, όπου έμεινε στη μονή Σταυρονικήτα για λίγο διάστημα. Στις 25 Μαρτίου 1948 απέπλευσε από τον Πειραιά και έφθασε στην Πέρθη της Αυστραλίας στις 19 Απριλίου 1948. Η τελετή ενθρόνισής του έγινε στον καθεδρικό ναό της Αγίας Σοφίας στο Σίδνεϊ, την Κυριακή 13 Ιουνίου 1948. Ετοιμαζόταν να εορτάσει στην Μελβούρνη τα τριάντα χρόνια από την είσοδό του στην ιεροσύνη και τα δέκα χρόνια στην αρχιεροσύνη, αλλά βρήκε τραγικό θάνατο σε αυτοκινητιστικό ατύχημα στις 2 Αυγούστου 1958. Ο τάφος του βρίσκεται στο κοιμητήριο του

Ο μητροπολίτης Τριπόλεως Θεοφύλακτος τελώντας τον αγιασμό των υδάτων (2013) (amen.gr)

Μπότανου και είναι ο μόνος ιεράρχης Αυστραλίας που ενταφιάστηκε σε αυτή τη χώρα. Ο Θεοφύλακτος εργάστηκε για τη θρησκευτική και κοινωνική ενότητα της ελληνικής ομογένειας στην Αυστραλία. Π.ΜΑΛ.

Βιβλιογραφία:

Σταυρίδης, Β., *Οικουμενικόν Πατριαρχείον. Η Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας*, Θεσσαλονίκη: ΠΠΠΜ/Αθήνα: Σταμούλης 1996.

2. Μητρ. Τριπόλεως, Υπέριμος και Έξαρχος Λιβύης (Πατριαρχείο Αλεξανδρείας). Ο κατά κόσμον Κωνσταντίνος Τζουμέρκας, γεννήθηκε το έτος 1945 στην Εξοχή Ν. Πιερίας, όπου επεράτωσε τα εγκύκλια γράμματα. Από μικρός εντάχθηκε στη μοναστική Αδελφότητα της ιεράς μεγίστης μονής του Βατοπεδίου. Ως μοναχός φοίτησε στην περιώνυμη Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Σχολή και διακόνησε ως αρχιγραμματέας και βιβλιοφύλακας της ιεράς μονής του. Φοίτησε στη

Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, από την οποία αποφοίτησε το 1969. Το έτος 1966 χειροτονήθηκε διάκονος και το έτος 1969 πρεσβύτερος. Υπηρέτησε στις ιερές μητροπόλεις Βεροίας και Ναούσης, Λαρίσης και Ρόδου. Το 1991 αποσπάσθηκε στην ιερά μητρόπολη Καρθαγένης, στην Τρίπολη της Λιβύης, όπου διετέλεσε προϊστάμενος του καθεδρικού ναού του Αγίου Γεωργίου και διευθυντής του εκεί υπάρχοντος ελληνικού Γυμνασίου-Λυκείου. Κατά τη διακονία του στην Τρίπολη ανέπτυξε πλούσιο έργο για

μένου εντός αυτής.

Στις 27 Οκτωβρίου 2004, εξελέγη παμψηφεί υπό της Ιεράς Συνόδου, μετά από εισήγηση του Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής Θεοδώρου Β', μητροπολίτης Τριπόλεως. Μέχρι σήμερα έχει επιδείξει πλούσια και εξαιρετική ποιμαντική δράση. Ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια των πολεμικών γεγονότων στο κράτος της Λιβύης, παρέμεινε στη θέση του και βοήθησε παντοiotρόπως για την ασφάλεια των Ορθοδόξων πιστών, αλλά και για την ασφαλή απομάκρυνση από την εμπόλεμη χώρα όσων ήθελαν να την εγκαταλείψουν. Η στάση του αυτή είχε ως αποτέλεσμα να δεχθεί την ευαρέσκεια του Πατριάρχη και να τύχει ευμενών σχολίων τόσο από τις κατά τόπους Εκκλησίες, όσο και από την ελληνική Πολιτεία και τα δημοσιεύματα του ελληνικού και διεθνούς τύπου. Π.Τ.Ζ.

Βιβλιογραφία:

Ημερολόγιον του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, Αλεξανδρεία 2012, σ. 138-139.

Θεοφύλακτος Αργυρόπουλος.

Μελουργός (τέλη 14^{ου}-α' ήμισυ 15^{ου} αι.).

Ο Θεοφύλακτος Αργυρόπουλος δηλώνεται Βυζαντινός τις μελουργός, ο οποίος μάλλον ακμάζει κατά το α' ήμισυ του 15^{ου} αι., μέλος της μεγάλης μουσικής οικογενείας των Αργυροπούλων, και ο οποίος φέρεται ως μελουργός συνθέσεων της Παπαδικής. Έργα του ανθολογούνται στους μουσικούς κώδικες Ι. Μονής Ιβήρων Αγίου Όρους, αυτόγραφο του Μανουήλ Λαμπαδαρίου του Χρυσάφου, ολοκληρωμένο το έτος 1458 (εδώ ανθολογείται μία μελοποίησή του τού Αλληλουϊαρίου της Θείας Λειτουργίας, στα φ. 496α-504α και ένα Κράτημα, βλ. κατωτέρω) και ΕΒΕ 2406, του έτους 1453. Τον Θεοφύλακτο Αργυρόπουλο αναφέρει και ο Χρυσάνθος εκ Μαδύτων στο *Μεγάλο Θεωρητικό* αυτού, στην § 55 του καταλόγου των μουσικών, χωρίς καμμία άλλη πληροφορία (Κωνσταντίνου, σ. 108-109).

Ο μουσικολόγος Γρηγόριος Γ. Αναστασίου (*Τα Κράτηματα...*, σ. 513 στους ευρετηριακούς πίνακες) ταυτίζει τον παρόντα Θεοφύλακτο Αργυρόπουλο με τον Μανουήλ Αργυρό εκ Ρόδου (βλ. Καραγκούνης, σ. 231-233). Του Θεοφύλακτου Αργυροπούλου, ο Γρ. Αναστασίου έχει επισημάνει ένα Κράτημα